

2016-10-31

Alvesta kommun
Förvaltningen för samhällsplanering
342 80 Alvesta

Synpunkter på Fördjupad översiktsplan för Alvesta tätort

Naturskyddsföreningen Alvesta avger här synpunkter på vissa delar av översiktsplanen, då vi inte haft möjlighet att tränga in djupare i alla dess delar.

Grönstruktur

Föreningen ser positivt på föreslagen grönstruktur, med några kommentarer

Hagaparken mm

Området Hagaparken till och med "Svanmaden" är ett område som har höga naturvärden.

- I Hagaparken finns en del äldre träd, jätteträd av bok och ek. I Hagaparken finns också en stor äng och en damm.
- Här finns förutsättning för att utveckla såväl biologisk värden som upplevelserika miljöer, till exempel kan ängen skötas med ängsslätter. Då skulle antalet blommor och insekter kunna öka kraftigt. Dammen bör skötas varsamt så att dess biologiska mångfald ökar.
- En fantastisk fin barrskog med huvudsakligen tall ligger precis norr om Hagaparken. Skogen är luckig, flerskiktad, har varierande trädslag med inslag av äldre träd och har mycket död ved och rikligt med högstubbar. Flera intressanta arter har hittills upptäckts, bland annat rödlistade lavar. Den skulle kunna bli en del av Hagaparken och ge upplevelser av gammelskog mitt inne i Alvesta tätort. Det är då viktigt att inga produktionsåtgärder genomförs. Den bör snarast inköpas av kommunen eller skyddas på annat sätt.
- I förlängningen från Hagaparken och tallskogen mot väg 25 ligger "Svanmaden". Här har Lennart Swahn under många år verkat för att gräva dammar och ett rikt fågelliv har skapats. Under många år har fågellivet dokumenterats och visar på en imponerande fågelmiljö. Det är mycket viktigt att denna miljö inte förändras med ett vägbygge. Kombinationen av områdets värden för fågellivet och som översvämningssområde förstärker varandra och får inte förstöras med ett vägbygge. Se vidare avsnittet "Omledning av väg 126".

Spåningslanda

Spåningslanda anges i Samrådshandlingen som rekreationsområde och grönstruktur

Som vi ser det krockar intresset rekreationsområde och exploatering på två sätt.

2016-10-31

- Värdet av området för rekreation minskas avsevärt genom byggnation. Det gäller särskilt dem vi kryssat på kartan, dvs de som ligger öster om vägen till stallet och badplatsen (se skissen på sista sidan i dokumentet). Ett område ligger på vägen till badplatsen och kommer att minska upplevelsen av natur på väg till badet och för de som springer eller vandrar till sjön och Hanaslöv. Ett annat kommer att förändra miljön på motsvarande sätt vid löpar- och skidspåret och andra stigar som går till sjön.
- Landskapet har på ett dramatiskt sätt förändrats genom senare års hyggen. Det har blivit allt artfattigare och enahanda. Trist i ett friluftsområde som skall locka hit nya kommuninnevånare. Spåningslandaleden är inte idag som den var tänkt då den anlades. Vi anser att tätortsnära skogsbruk skall bedrivas med mycket större hänsyn till natur- och rekreationsvärden. Idag får man passera områden som i decennier kommer att var kalavverkade för att bli trista ungskogar. Växt- och djurlivet kommer att utarmas, kort sagt den biologiska mångfalden kommer att minska. Teknifieringen av landskapet gör det enahanda. Färre gamla träd med intressanta estetiska karaktärer och med mindre mängd död ved som är en livsförutsättning för många organismer som svampar, mossor, insekter, fåglar. Någon form av hyggesfritt skogsbruk är att föredra, så att skogen finns kvar och på sikt kan bli flerskiktad och mer varierad.

Norra Salen

Grönstråket runt norra Salen har flera fina natur- och friluftskvaliteter. Naturvårdsområdet vid Engaholm, Sjölyckan, promenadstråk vid åmynningen, parken fram till och med Kloster. Det sträcker sig också i nord-sydlig riktning längs med Lekarydsån.

- Bebyggelse vid Sjölyckan enligt förslag skulle väsentligt försämra kvaliteten för natur och friluftsliv. Den negativa effekten för många (de som promenerar på stigen samt boende på andra sidan vägen) är större än vinsten med ett litet antal hus. Det föreslagna bostadsområdet ligger i ett mycket smalt parti mellan vägen och sjön. Naturkvaliteten skulle försämrats (det blir för litet och får störningar för fågelliv mm) och att vandra alldeles intill husen är inte positivt för varken de boende eller de som vandrar förbi.
- I norra viken häckar skäggdopping och en del flyttande fåglar rastar i viken. Mindre hackspett använder strandskogarna flitigt.
- Klosterområdet har särskilt höga värden främst av två skäl: 229 ekar över 100 cm omkrets varav 14 är jätteekar (över 314 cm i omkrets) och strandskogar med stora värden för många häckande fåglar och en mycket rik svampflora, bland annat trollhand. Bebyggelse vid Kloster får inte försämra dessa förhållanden. Klosterområdets stora natur- och friluftskvaliteter bör värnas genom att göra det till kommunalt reservat eller på annat sätt skydda och utveckla dessa kvaliteter. Ett sätt att utveckla ekmiljön är att göra en trädvårdsplan. Mycket önskvärt är

2016-10-31

också att levandegöra den intressanta historia som Klosters röstskola utgör.

Några ytterligare kommentarer

Områden vid Lekarydsån har fått utveckla sig relativt fritt under många år. Här finns spännande miljöer med bland annat mindre hackspett, granbräken och hårklomossa och det är ett viktigt översvänningsområde. Det skulle dessutom kunna utgöra en miljö för utter. Utter finns i Salen bland annat konstaterad vid Ohs mynning 2016 och en död utter påträffades 2015 vid busshållplatsen vid väg 25. Flera svårigheter finns för uttern vid passagera mellan väg 25, väg 126, Lekarydsvägen och järnvägen. En analys av detta är önskvärd.

Ett viktigt fågelområde är området vid Änganäs. Under flyttning passerar många fåglar här och rödlistade fågelarter som storspov, stare, tornfalk och sånglärkor häckar här.

Det är mycket positivt att ängsskötsel har tagits upp av kommunen med slätter för att gynna ängsblommor. På ängarna har två intressanta arter påträffats: våddsandbi och mindre bastardsvärmare (rödlistad som nära hotad). Regelbunden ängsskötsel kommer att öka antalet arter av blommor och insekter.

Slänten nedanför Aringsås har ett stort antal ädellövträd som har stort bevarandevärde, bland annat ask, alm, lind och ett par jätteeckar.

Omledning av väg 126

Den norra förbifartens föreslagna sträckning är inte lämplig, främst avseende den del som går genom våtmarksområdet just väster om Björnstorp. Det finns flera skäl till detta:

- Våtmarken har en viktig vattenfördröjande funktion (beskriven i översiktsplanens avsnitt "Dagvattenhantering"). Föreslagen förbifart skulle påverka denna negativt.
- Norra Salen har problem med övergödning, och översiktsplanen beskriver flödesutjämnande våtmarker som exempel på förbättrande åtgärd. Även här fyller området en viktig funktion.
- Det skulle krävas stora mängder massor för att undvika att vägen riskerar översvämmas. Projektet skulle vara dyrt att genomföra.
- Föreslagen förbifart skulle innebära en stor försämring för det gröna stråk som planerats precis söder därom, och är inte förenligt med miljömålet "myllrande våtmarker".

Mycket finns att vinna på att istället arbeta vidare med de kvaliteter våtmarksområdet har. Ett fågeltorn vid dammarnas östra kant skulle förhöja upplevelsen av det rika fågelliv våtmarken erbjuder. En cykelväg dit från Björnstorp skulle öka tillgängligheten. Föreslaget grönstråk som förbinder våtmarken med Hagaparken går genom skog med höga naturvärden, och sammantaget finns potential att skapa ett stråk med varierad natur, rik på biologisk mångfald.

2016-10-31

En mer lämplig vägdragning, som skulle innebära minsta mängd ny markanvändning, är att i första hand förbättra korsningen mellan Värnamovägen och väg 25, så att den blir säkrare och lättare att navigera för stora fordon. Det skulle även innebära en fördel i form av mindre bullerproblem på Påvelsgård. Detta alternativ är markerat blått i kartan.

Ett andra alternativ (markerat orange i kartan) är att ansluta till väg 25 där en väg genom nya verksamhetsområdet Orrakullen är ritad i översiktsplanen. Detta skulle innebära något kortare körsträcka för trafik från norr och öst, men samtidigt innebära mer störning och vägbuller på Påvelsgård

Cykling och centrumändringar

Ur miljösynpunkt finner vi det mycket tillfredsställande att det finns med en hel del positiva ändringar av trafikmiljön, sett från cyklisters synpunkt. Det är viktigt att uppmuntra användandet av cykel i stället för bil för transporter till arbete, skola och affärer.

Det är mycket positivt att dubbelriktad cykeltrafik tillåts längs hela Storgatan även om det medför risker för handeln där eftersom det också innebär gågata på en del av sträckningen. För att motverka detta är det viktigt att saker och ting görs i rätt ordning – dvs först måste fler parkeringsplatser nära Storgatan skapas, innan den stängs av för biltrafik. Flyttar vi handeln till Växjö blir det bara förluster för såväl samhället i stort som för miljön.

Det är också positivt att cykelbanan längs Allbogatans ska förlängas till Björnstorp, men det vore en fördel om den kunde dras vidare norrut åtminstone till avfarten mot Hjärtenholm, gärna till Moheda. Att kunna passera väg 25 på ett tryggt sätt, ger möjlighet för skolorna att utnyttja områdena kring Hjärtenholm. Förhoppningsvis kan även Alvestabor i övrigt välja cykeln vid utflykter till Hjärtenholms Lantbruksmuseum.

En ytterligare förbättring skulle vara fler cykelställ med tak, eftersom det bara finns ett sådant allmänt tillgängligt i Alvesta centrum (vid korsningen mellan Centralgatan och Allbovägen; även avsett för mopeder) utöver två cykelställ som är placerade under kommunhusets utskjutande ”tak”. Kommunen bör särskilt se till att placera cykelställ med tak i anslutning till skolor och övriga kommunala arbetsplatser. Här återstår mycket att göra!

Det som inte går att utläsa ur karta eller text gäller övergångar mellan cykelbanor, t ex från Centralgatan upp mot ICA och över till cykelbanan på Allbogatans västra sida. Här finns mycket att förbättra; bl a att utöka övergångsställena så att de passar både fotgängare och cyklister.

Rent allmänt är kartorna i materialet inte tillräckligt tydliga när det gäller att i detalj bedöma för- och nackdelar med ändringarna av cykelbanenätet. Detta gäller både pdf-filen och den ”interaktiva” kartbilden på nätet.

2016-10-31

För Naturskyddsföreningen, Alvesta

Per Darell

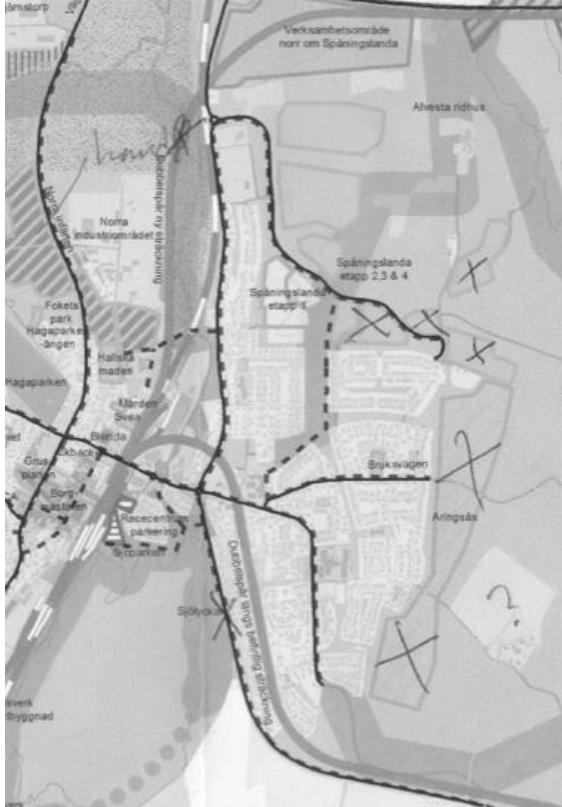
Rökesvens väg 14

342 34 Alvesta

Tfn 0472-129 19, 072-508 66 86

Förklarande kartskisser

Bearbetad kartskiss över områden för bebyggelse

Bearbetad kartskiss över omledning av väg 126

